

de Kinderombudsman.
wij laten van je horen

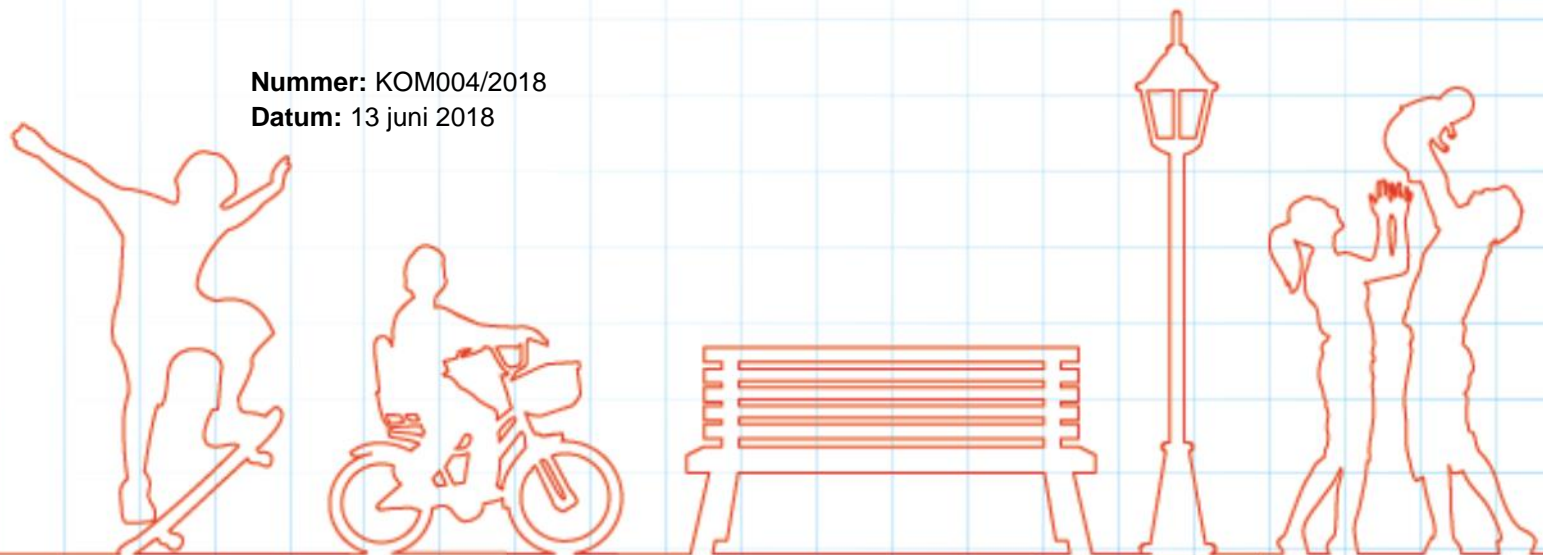
Opeens weg

Een onderzoek naar het handelen van de Raad voor de Kinderbescherming bij de gedwongen teruggeleiding van een minderjarige inzake kindertvoering

Oordeel: Op basis van het onderzoek acht De Kinderombudsman de klachten ongegrond

Nummer: KOM004/2018

Datum: 13 juni 2018

Kinderen hebben rechten. Deze zijn onder meer vastgelegd in het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. De rechten gelden voor iedereen onder de 18 jaar. De Kinderombudsman controleert of de overheid de Kinderrechten in Nederland naleeft. Hij doet dit ook bij organisaties in het onderwijs, de kinderopvang, de jeugdzorg en de gezondheidszorg. De Kinderombudsman heeft verschillende taken.

Onderzoek

De Kinderombudsman doet onderzoek naar onderwerpen die te maken hebben met schending van de Kinderrechten. Hij kan ook een onderzoek beginnen naaraanleiding van klachten die binnenkomen over individuele gevallen.

Advies

Op basis van signalen en onderzoeken adviseert hij - gevraagd en ongevraagd - het parlement en verschillende instanties. Hij probeert structurele oplossingen te vinden voor problemen die met de rechten van kinderen te maken hebben.

Bewustwording kinderrechten

Het is belangrijk dat iedereen weet dat er Kinderrechten zijn en wat deze inhouden. Dus zowel de kinderen en jongeren zelf, als hun ouders, scholen, de overheid en instanties. Daarom maakt de Kinderombudsman volwassenen, kinderen en jongeren bewust van de Kinderrechten.

Meer informatie, rapporten en adviezen zijn te vinden op www.dekinderombudsman.nl

de **Kinderombudsman**

Postbus 93122

2500 NC DEN HAAG

T 06 00 8765432

info@dekinderombudsman.nl

www.dekinderombudsman.nl

INHOUDSOPGAVE

KINDSAMENVATTING	4
1. KLACHT	5
1.1 WAT IS DE KLACHT?.....	5
1.2 KLACHTBEHANDELING.....	5
1.3 BESCHIKBARE STUKKEN VOOR RAPPORT.....	6
2. BEVINDINGEN	7
3. VISIES	9
3.1 VISIE MOEDER	9
3.2 VISIE ADVOCaat MOEDER	9
3.3 VISIE VAN DE RAAD VOOR DE KINDERBESCHERMING.....	11
3.4 OORDEEL STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID	13
4. TOEPASSELIJKE WET- EN REGELGEVING	14
4.1 KINDERRECHTENKADER	14
4.2 VERDRAGEN EN WETTEN.....	16
5. BEOORDELING	18
5.1 INLEIDING.....	18
5.2 BEOORDELING KLACHT 1.....	20
5.3 BEOORDELING KLACHT 2.....	21
6. CONCLUSIE	23
7. NAWOORD	24
BIJLAGE: RELEVANTE LITERATUUR EN WET- EN REGELGEVING	25

KINDSAMENVATTING

Joy¹ is opgegroeid in het buitenland. Zij woonde daar met haar vader en Nederlandse moeder. De ouders van Joy zijn gescheiden. Moeder is op een dag samen met Joy vertrokken naar Nederland. Joy was toen acht jaar oud. Dit zou voor een korte periode zijn. Vader gaf hiervoor toestemming.

Moeder bleef uiteindelijk in Nederland met Joy. Vader wilde dat Joy terugkwam. Dat gebeurde niet. Zo'n situatie heet kinderontvoering door de moeder. Vader vroeg de rechter om te beslissen over de kinderontvoering. De rechter besliste uiteindelijk dat moeder met Joy terug moest naar het land van vader. Hier woonde Joy eerst. Joy zou dan omgang kunnen hebben met zowel moeder als vader. Moeder zei dat het voor haar niet mogelijk was om terug te keren en wilde Joy ook niet alleen naar haar vader toe laten gaan. Moeder dook in Nederland onder met Joy.

De politie en de Raad voor de Kinderbescherming moesten ervoor zorgen dat Joy toch terugging naar haar vader. Dit noemen ze een gedwongen teruggeleiding. De politie startte een zoektocht naar Joy en haar moeder. Zij werden gevonden. Joy was toen tien jaar oud. Op een onverwacht moment stonden bij Joy en haar moeder de politie en de Raad voor de Kinderbescherming voor de deur. Vader stond ondertussen te wachten op Schiphol om Joy mee te nemen naar huis. De Raad was erbij om Joy zo kindvriendelijk mogelijk te begeleiden vanaf het onverwacht ophalen bij haar moeder tot het overdragen van Joy aan haar vader op Schiphol.

De moeder van Joy vindt dat de begeleiding niet kindvriendelijk heeft plaatsgevonden en dient klachten in bij de Raad voor de Kinderbescherming. Na de klachtbehandeling legt moeder de klachten voor bij De Kinderombudsman.

De Kinderombudsman heeft onderzoek gedaan naar het proces van een gedwongen teruggeleiding. De Kinderombudsman snapt dat de teruggeleiding voor Joy en moeder heel naar is, maar vindt dat de Raad niet verkeerd heeft gehandeld.

¹ Dit is een gefingeerde naam.

1. KLACHT

1.1 Wat is de klacht?

Op 5 november 2015 dient verzoeker (hierna: moeder) een klacht in bij de Nationale ombudsman tegen de Raad voor de Kinderbescherming regio Haaglanden (hierna: Raad). De klacht gaat over de handelswijze van de Raad tijdens de voorbereiding en tenuitvoerlegging van de gedwongen teruggeleiding² van haar dochter Joy naar land X (niet Nederland). Joy is op dat moment tien jaar oud. De klacht betreft een minderjarige en is daarom overgedragen aan en in behandeling genomen door De Kinderombudsman.

De klachtformulering luidt als volgt:

1. De Raad heeft bij de *voorbereiding* van de tenuitvoerlegging van de teruggeleidingsbeschikking het belang van Joy onvoldoende vooropgesteld.
2. De Raad heeft bij de *tenuitvoerlegging* van de teruggeleidingsbeschikking het belang van Joy onvoldoende vooropgesteld.

De Kinderombudsman is op grond van titel 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht en de Wet Nationale ombudsman bevoegd de klacht te onderzoeken. De Kinderombudsman zal de klachten beoordelen aan de hand van de vereisten voortvloeiend uit het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK).

1.2 Klachtbehandeling

Op 30 april 2014 heeft de advocaat van moeder vragen gesteld aan de Raad over zijn rol bij de teruggeleiding. Op 20 mei 2014 heeft de Raad hierop geantwoord.

Op 11 september 2014 is de advocaat overgegaan tot het indienen van een formele klacht bij de regiodirecteur van de Raad. Op 31 oktober 2014 heeft moeder de klacht persoonlijk kunnen toelichten. De regiodirecteur heeft de klacht van moeder op 20 november 2014 ongegrond verklaard. De advocaat heeft vervolgens de klacht op 22 december 2014 in tweede instantie voorgelegd aan de externe klachtencommissie. Op 27 februari 2015 heeft de behandeling ter zitting plaatsgevonden en op 22 april 2015 is de klacht ongegrond verklaard.

In 2016 heeft De Kinderombudsman het onderzoek geopend. De doorlooptijd tussen het openen van het onderzoek, het uitvoeren van het onderzoek en het uitbrengen van het rapport is langer dan gebruikelijk. Dit heeft twee redenen. De klachten gaven aanleiding om in gesprek te gaan met twee partijen in het proces van kinderontvoeringszaken. Er is in gesprek gegaan met de Raad voor de Kinderbescherming en het Gerechtshof Den Haag om een goed beeld te krijgen van de positie en taak van de Raad in dit proces. Daarnaast was het tijdsverloop langer dan gebruikelijk, vanwege de beperkte capaciteit binnen het team van De Kinderombudsman.

² Als één van de ouders een kind heeft ontvoerd of achterhoudt in Nederland en niet meewerkt aan terugkeer van het kind naar het land van de gewone verblijfplaats, dan kan er worden overgegaan tot een gedwongen teruggeleiding met behulp van justitie en politie.

1.3 Beschikbare stukken voor rapport

Voor het onderzoeken van de klacht heeft De Kinderombudsman de beschikking gehad over de stukken die zijn ingediend bij de Raad in het kader van de klachtbehandelingen. De Kinderombudsman heeft verder de beschikking gehad over de informatie die is aangeleverd door moeder, haar advocaat en de informatie die ter beschikking is gesteld door de Raad in het kader van het onderzoek van De Kinderombudsman. Alle informatie is in dit rapport opgenomen voor zover relevant voor de beoordeling van de klachten.

2. BEVINDINGEN

Periode: echtscheiding - uitspraak van 4 september 2013

Op 6 februari 2009 is de echtscheiding in land X tussen de ouders uitgesproken. Er is bepaald dat de ouders van Joy gezamenlijk gezag hebben en de hoofdverblijfplaats van Joy bij moeder is. Beide ouders wonen in land X.

Op 5 september 2012 is moeder met Joy vertrokken naar Nederland. Vader had ingestemd met een tijdelijk verblijf en verzocht moeder met Joy terug te keren naar land X in de loop van 2013. Moeder is om haar moverende redenen niet teruggekeerd. In antwoord hierop heeft de vader een verzoek tot teruggeleiding van Joy ingediend bij de rechtbank Den Haag wegens achterhouding door moeder. Hierop volgden diverse juridische procedures.

Op 25 juli 2013 heeft de rechtbank Den Haag de teruggeleiding gelast van Joy naar haar gewone verblijfplaats in land X. Moeder is in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak. Op 4 september 2013 heeft het gerechtshof de uitspraak van de rechtbank bekrachtigd. De rechtbank en het hof achtten op basis van de beschikbare informatie en de aangevoerde gronden het onvoldoende aannemelijk dat er sprake was van een weigeringsgrond³. Moeder diende met Joy terug te keren naar haar gewone verblijfplaats in land X. Indien moeder hiertoe niet zou overgaan, diende moeder Joy met een geldig reisdocument af te geven aan vader, zodat zij alsnog kon terugkeren.

Periode: uitspraak van 4 september 2013 - de teruggeleiding van Joy

6 september 2013	De Raad ontving een verzoek tot medewerking van de officier van justitie op grond van het Samenwerkingsprotocol gedwongen tenuitvoerlegging teruggeleidingsbeschikkingen in internationale kinderontvoeringszaken (hierna: samenwerkingsprotocol) ⁴ . De officier van justitie stelde de Raad hierbij in kennis van de beschikking van het gerechtshof d.d. 4 september 2013.
10 september 2013	De officier van justitie liet de Raad weten dat Joy naar alle waarschijnlijkheid was teruggekeerd naar haar gewone verblijfplaats in land X.
29 oktober 2013	De Raad sloot zijn dossier af, omdat Joy zou zijn teruggekeerd naar land X.

³ Er is een limitatief aantal weigeringsgronden voor teruggeleiding opgenomen in de artikelen 12, 13 en 20 van het Haags Kinderontvoeringsverdrag (HKOV). Als één van de weigeringsgronden van toepassing is, dan kan de Nederlandse rechter bepalen dat het kind niet terug hoeft naar het land van de gewone verblijfsplaats en in Nederland mag blijven.

⁴ Het samenwerkingsprotocol is een factsheet en beschrijft de procedure van samenwerking tussen de betrokken organisaties bij een gedwongen teruggeleiding. Deze organisaties zijn: de advocatuur, het Openbaar Ministerie, de politie, de Raad voor de Kinderbescherming, de Gecertificeerde Instelling en de Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden. Het samenwerkingsprotocol is via het internet te raadplegen: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2011/07/01/samenwerkingsprotocol-gedwongen-tenuitvoerlegging>.

3 december 2013	De politie liet de Raad weten dat Joy waarschijnlijk toch niet was teruggekeerd naar land X, maar mogelijk met moeder was ondergedoken in Nederland. De Raad zou op de hoogte worden gehouden.
18 april 2014	De Raad werd geïnformeerd door de officier van justitie over het feit dat moeder en Joy door de politie waren opgespoord en Joy op 22 april 2014 aan haar vader zou worden overgedragen op Schiphol, zodat zij met hem kon terugkeren naar land X. De Raad werd conform het samenwerkingsprotocol gevraagd bij de feitelijke teruggeleiding aanwezig te zijn om ervoor te zorgen dat de uitvoering zo kindvriendelijk mogelijk zou verlopen en om aan Joy uit te leggen waarom zij terug moest naar haar vader.
22 april 2014	Op 22 april 2014 is Joy in de ochtend door de politie en twee Raadsmedewerkers opgehaald op haar verblijfadres. Joy is door de Raad begeleid naar de luchthaven. Op de luchthaven is Joy overgedragen aan haar vader. Vader is met Joy meteen het vliegtuig ingestapt naar land X.

3. VISIES

3.1 Visie moeder

Moeder geeft aan dat zij op de ochtend van 22 april 2014 met Joy de deur uitliep om haar naar school te brengen. Bij buitenkomst stonden zes politieagenten voor de deur en vier Raadsmedewerkers. Joy werd meteen tussen twee medewerkers van de Raad geklemd en naar een auto gesleept die voor haar klaarstond. Moeder geeft aan op dat moment als bevroren te zijn geweest door de angst en shock. Zij kreeg handboeien om en werd gefouilleerd. Moeder geeft aan geen verzet te hebben getoond en verwijst naar verklaringen van de burens hiervoor. Voor haar ogen werd haar dochter al schoppend en gillend in een geblindeerde auto gegooid. De auto reed niet weg, maar wachtte totdat de politie klaar was met moeder. Vanuit de auto heeft Joy gezien hoe moeder in de handboeien geslagen werd, gefouilleerd werd door de politie en hoe zij in een andere auto werd gesmeten. Joy moest op weg naar het vliegveld overgeven. Moeder geeft aan dat er niets over de spullen van Joy is gevraagd en zij ook niet inziet hoe dit plaats zou moeten hebben gevonden als zij meteen werd geboeid en in de auto werd gezet. Moeder geeft aan dat Joy voor haar leven getraumatiseerd is en dat een teruggeleiding voor Joy op een zo min mogelijk ingrijpende manier vorm had moeten worden gegeven. Een verzoek tot voorlopige voogdij door de Raad had het afscheid er heel anders uit laten zien. Op die manier had gedurende een maand of anderhalf het contact tussen moeder en Joy kunnen worden afgebouwd en had het contact tussen vader en Joy kunnen worden opgebouwd.

Moeder geeft daarnaast aan dat zij niet in staat was via een kort geding de teruggeleiding te voorkomen, omdat zij in hechtenis was genomen. Moeder geeft aan dat zij vindt dat vanaf het moment dat jeugdbescherming betrokken is geweest, de Raad actief betrokken had moeten worden en de instanties samen dienden te werken. De Raad had een actieve rol moeten vervullen in de rechtszaak en zich moeten verdiepen in het dossier, nadat zij door het OM op de hoogte waren gebracht over de teruggeleiding van Joy.

Moeder geeft verder aan dat volgens het samenwerkingsprotocol Joy bij aankomst in land X meteen van haar vader gescheiden had moeten worden voor een seksueel misbruik onderzoek. Dit is niet gebeurd.

Moeder geeft aan dat de Raad vanaf 3 december 2013 maanden de tijd heeft gehad om werkzaamheden uit te voeren voor de teruggeleiding en ruim de tijd had om een verzoek tot voorlopige voogdij in te dienen.

3.2 Visie advocaat moeder

De advocaat van moeder geeft aan dat op het moment van de teruggeleiding Joy haar vader ruim anderhalf jaar niet had gezien. Tijdens deze anderhalf jaar heeft Joy enkele keren contact gehad met haar vader via Skype. Het laatste contact was op de dag van de teruggeleiding ongeveer een jaar geleden.

De advocaat geeft namens moeder aan dat de Raad voor en tijdens de teruggeleiding had moeten overwegen en besluiten over te gaan tot een verzoek tot voorlopige voogdij, vanwege het zeer sterke verzet van Joy en de lange periode waarin zij haar vader niet had gezien of gesproken. Op deze wijze had er gewerkt kunnen worden aan geleidelijk contactherstel tussen Joy en haar vader in een rustige setting. Ook had Joy de

gelegenheid gekregen om afscheid te nemen van haar moeder, familie, klasgenoten en vrienden in Nederland.

De Raad zelf had bij een verzoek tot voorlopige voogdij de tijd gehad om voor teruggeleiding van Joy contact te zoeken met het buitenlandse equivalent van de Raad om afspraken te maken over het monitoren van het welzijn van Joy vanaf het moment dat zij weer overgebracht zou worden naar land X.

De advocaat heeft hierover vragen gesteld aan de Raad. De Raad zou hier schriftelijk op hebben aangegeven dat vanwege het tijdstip van de melding en de daadwerkelijke teruggeleiding, een verzoek tot voorlopige voogdij niet tot de mogelijkheden behoorde.

De advocaat geeft voorts aan dat uit de klachtbehandeling bij de Raad niet naar voren kwam dat tijd een rol heeft gespeeld in het niet verzoeken om een voogdijmaatregel. Uit de klachtbehandeling zou naar voren zijn gekomen dat het belang van Joy binnen het beschikbare uitvoeringsplan van de officier van justitie voldoende was gewaarborgd of nog kon worden gewaarborgd. Hierin is meegenomen dat Joy met haar vader al lang geen of nauwelijks contact meer had gehad.

De advocaat geeft aan dat uit de dossiers van de rechtszaken zou blijken dat Joy sterk en consistent verzet toonde tegen contact met haar vader. Joy heeft uitspraken gedaan tegen haar behandelend kinderpsychiater die erop wijzen dat er sprake is geweest van verwaarlozing en misbruik door vader. Deze informatie zou voor zover bekend door de Raad niet zijn ingewonnen. Deze stukken zouden zijn ingebracht tijdens de gerechtelijke procedures.

Tevens wordt aangegeven dat gezien de omstandigheden van het geval en de leeftijd van Joy het zeer voor de hand had gelegen dat een onverwachte scheiding van moeder en dochter zeer ingrijpend voor Joy zou zijn en niet rustig zou verlopen. Een voorlopige voogdijmaatregel had een ander afscheid mogelijk gemaakt. De advocaat geeft aan dat het idee van de voogdijmaatregel is dat het kind de tijd wordt geboden om op een rustige manier weer contact met de achtergebleven ouder op te bouwen en rustig afscheid kan nemen van de andere ouder.

Op het moment van afscheid was Joy reeds door de raadsmedewerker in de auto gezet. Joy kon afscheid nemen van haar moeder door het geopende autoraam.

Moeder is op het moment van de teruggeleiding door de politie in hechtenis genomen. Later die dag is zij om 13:00 uur vrijgelaten. Op dat moment was moeder pas in staat contact op te nemen met haar advocaat voor een executie-kort geding om de teruggeleiding van Joy op te schorten. Het starten van een dergelijk kort geding is alleen relevant en zinvol als het zich richt tegen een daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de beschikking. Dit was pas op 22 april aan de orde. De vader was met Joy op dat moment al vertrokken naar land X.

De advocaat geeft aan dat het er alle schijn van heeft dat de Raad zich in het dossier volledig heeft laten leiden door de officier van justitie en daarbij de eigen verantwoordelijkheid uit het oog heeft verloren.

De advocaat stelt voorts dat het de taak van de Raad is om de belangen van kinderen te waarborgen ook daar waar de bedreiging van die belangen geheel of gedeeltelijk wordt veroorzaakt door de opstelling van de ouder(s) van het kind.

3.3 Visie van de Raad voor de Kinderbescherming

De Kinderombudsman heeft bij het openen van het onderzoek vragen gesteld aan de toenmalige staatssecretaris van Veiligheid en Justitie⁵ over de mogelijkheden die de Raad heeft bij de tenuitvoerlegging van een teruggeleidingsbeschikking. De Kinderombudsman heeft ook vragen gesteld over de specifieke situatie van Joy. De staatssecretaris heeft daarop antwoord gegeven namens de Raad. De beantwoording van de staatssecretaris is verder aangevuld met de beschikbare dossierinformatie van de klachtbehandeling bij de Raad. Tot slot heeft De Kinderombudsman de staatssecretaris gevraagd hoe hij de klacht beoordeelt. Hier zal in paragraaf 3.4 op worden ingegaan.

De Raad geeft aan dat de rechter heeft geoordeeld dat het in het belang van Joy is dat zij terug zou keren naar land X en haar vader weer kon zien.

Bij de behandeling van het verzoek tot teruggeleiding van Joy hebben de rechters geen noodzaak gezien om de Raad ter zitting uit te nodigen of om de Raad te verzoeken een onderzoek te doen. De rechters hebben in dit geval zelf een oordeel kunnen vormen over de vraag of Joy teruggeleid diende te worden of dat er sprake was van een weigeringsgrond. De rechter weegt het belang van het kind conform het Haags Kinderontvoeringsverdrag (hierna: HKOV).

Een gedwongen teruggeleiding op grond van het HKOV komt zelden voor. Als er wel sprake van is, dan is de rol van de Raad beperkt. Deze rol wordt niet anders als er een aanzienlijk tijdsverloop is tussen de uitspraak van de rechter en de feitelijke tenuitvoerlegging. De officier van justitie bepaalt de datum en het tijdstip van de gedwongen teruggeleiding en is degene die de Raad inschakelt.

Het is de rol van de Raad om tijdens de teruggeleiding het belang van het kind te waarborgen. Deze waarborging kan bestaan uit:

- het spreken van kind;
- het kind trachten gerust te stellen;
- ervoor trachten zorg te dragen dat het kind dierbare spullen en eventueel kleding mee kan nemen;
- ervoor zorgdragen dat het kind afscheid kan nemen van de ouder bij wie het op dat moment verblijft;
- het begeleiden van het kind naar de ouder aan wie het zal worden overgedragen.

De Raad is verantwoordelijk voor het kind tijdens de teruggeleiding en de Raad bepaalt of het vragen van een verzoek tot voorlopige voogdij wel of niet in het belang van het kind is. Als de *veiligheid* van het kind in het gedrang komt, dan zal een voogdijmaatregel verzocht moeten worden aan de rechter. Hiervan kan sprake zijn bij een acute situatie die bedreigend is voor het kind.

⁵ De Raad voor de Kinderbescherming valt nu onder de verantwoordelijkheid van de minister voor Rechtsbescherming, Sander Dekker.

Beschikbare informatie

De Raad geeft aan dat voorafgaand aan de teruggeleiding de informatie beschikbaar was, welke in de teruggeleidingsbeschikking was opgenomen. De Raad was ook op de hoogte van het niet meewerken van moeder aan de vrijwillige teruggeleiding en de Raad was op de hoogte van de weerstand van Joy.

Belangenoverweging in de voorbereiding

Er heeft telefonisch overleg plaatsgevonden tussen de Raad en de officier van justitie en politie. In een telefonisch overleg tussen de officier van justitie en de Raad, deelde de officier van justitie mede dat het voornemen er lag om Joy op te halen van school en rechtstreeks naar Schiphol te brengen. Dit zou voor haar hebben betekend dat er geen gelegenheid zou zijn tot het nemen van afscheid van haar moeder. In het belang van Joy heeft de Raad in overleg met de politie en de officier van justitie erop aangedrongen dat de teruggeleiding niet vanaf school zou plaatsvinden, maar vanaf het verblijfadres van moeder. De teruggeleiding zou dan transparant naar moeder en Joy toe geschieden. Ook zou er de gelegenheid worden geboden om afscheid van elkaar te nemen en de gelegenheid worden geboden voor Joy om persoonlijke spullen mee te nemen.

De Raad heeft verder de officier van justitie verzocht af te zien van de inzet van een arrestatieteam. Op deze manier zou de tenuitvoerlegging plaatsvinden met de inzet van een aanhoudingseenheid van minder ingrijpende orde, in die zin dat de politie gebruik heeft gemaakt van onopvallende voertuigen en onopvallende kleding.

Belangenoverweging tijdens de teruggeleiding

Tijdens de tenuitvoerlegging heeft de Raad constant de mogelijkheid tot het vragen van een voogdijmaatregel voor ogen gehad. De Raad heeft verder:

- moeder trachten te bewegen om het mogelijk te maken dat Joy kleding en andere spullen mee zou kunnen nemen;
- moeder verzocht op een rustige manier mee te laten werken aan het nemen van afscheid van Joy;
- Joy apart genomen om haar gerust te stellen toen haar moeder door de politie werd opgepakt;
- gedurende de rit naar Schiphol is de raadsmedewerker constant met Joy in gesprek gebleven en is op verzoek van Joy haar hand vastgehouden door de raadsmedewerker.

Tijdens de teruggeleiding weigerde moeder de politie en de medewerkers van de Raad toegang tot de woning te verschaffen, waar het afscheid van moeder en Joy was gepland. Moeder kreeg aanvankelijk de gelegenheid om op een rustige manier afscheid te nemen van Joy. In eerst instantie leek dit te lukken, maar uiteindelijk was het verzet en waren de uitlatingen van moeder te hevig. Een raadsonderzoeker ging samen met Joy in de auto zitten. Deze raadsonderzoeker heeft op dat moment bij de politie erop aangedrongen dat er een moment van afscheid georganiseerd moest worden tussen moeder en Joy en dat er voor Joy dierbare spullen uit huis gehaald moesten worden. Dit laatste bleek niet mogelijk, omdat moeder niet wilde dat er iemand haar huis zou binnengaan en zij op geen enkele manier wilde meewerken. Voor het vertrek naar Schiphol heeft de raadsonderzoeker Joy uitdrukkelijk gevraagd of zij nog afscheid wilde nemen van haar moeder. Joy wilde dit graag, ondanks Joy haar grote verzet tegen de plaatsing in de auto. Het afscheid dat heeft plaatsgevonden in tweede instantie, namelijk

via een geopend autoraam, heeft niet plaatsgevonden zoals de raadsonderzoekers dit zouden hebben gewild (dit vanwege de weerbarstige en emotionele houding van moeder waardoor een rustig afscheid niet mogelijk was).

De Raad had niet verwacht dat moeder zich op het moment van de gedwongen tenuitvoerlegging zo hevig zou verzetten dat er aan de betrokken raadsmedewerker of politie zelfs geen mogelijkheid werd geboden om het huis binnen te gaan en persoonlijke bezittingen van Joy mee te nemen. Ook werden de raadsmedewerkers verrast door de hevige uitlatingen van moeder richting haar dochter op dat moment.

Overwegingen voorlopige voogdij

De Raad geeft aan dat tijdens de autorit met de raadsmedewerkster, het verzet van Joy al snel plaatsmaakte voor contactgroei. Joy begon vragen te stellen en zij werd rustiger. Joy gaf tijdens deze autorit ook aan dat zij bang was voor haar vader.

Voorts geeft de Raad aan dat op Schiphol tussen vader en Joy ook contactgroei was. Vader reageerde op een passende manier op Joy en Joy begon te praten in de taal van vader, zij stelde hem direct vragen en maakte zelfs grapjes. Joy gaf aan dat haar vader niet zo erg was als zij had gedacht. Zij pakte vervolgens de hand van haar vader en is rustig meegelopen het vliegtuig in. Joy kwam – nadat zij met vader was meegelopen – nog terug rennen naar de raadsmedewerkers om hen te bedanken. Dit was een bevestiging voor de Raad dat het goed was. De Raad heeft geoordeeld dat een verzoek tot voorlopige voogdij in het geval van Joy niet nodig was. Dit besluit is genomen naar aanleiding van de gebeurtenissen ter plekke, het voorzichtige herstel van Joy na het afscheid van haar moeder en de wijze van contactlegging en contactgroei met zowel de raadsmedewerker in de auto als haar vader op Schiphol.

Daarnaast is in de overweging tot het doen van een verzoek tot voorlopige voogdij ook meegenomen dat het verzoeken van een voogdijmaatregel belastend zou kunnen zijn, omdat Joy voor een korte of langere periode in een voor haar vreemde omgeving zou moeten verblijven en vervolgens opnieuw afscheid zou dienen te nemen van haar moeder. De inschatting werd gemaakt dat het opnieuw afscheid nemen niet rustiger zou verlopen dan in eerste instantie is gebeurd.

De Raad werd per e-mail geïnformeerd door vader over hoe de reis was verlopen en hoe het met Joy ging. De raadsonderzoekers werden hierdoor achteraf gesterkt in hun idee dat het goed ging met Joy bij haar vader.

De Raad vindt dat hij zijn beperkte rol in deze zaak in overeenstemming met het IVRK heeft uitgevoerd en het belang van Joy voorop heeft gesteld.

3.4 Oordeel staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Op de vraag van De Kinderombudsman om te reageren op de klachten van moeder, heeft de staatssecretaris het volgende aangegeven: "Een gedwongen tenuitvoerlegging van een teruggeleidingsbeschikking zal, wanneer er sprake is van onderduiking van een ouder met het kind, uit haar aard abrupt en onverwachts plaatsvinden. Ik ben mij ervan bewust dat dit door de ouder en het kind als emotioneel wordt ervaren."

Op basis van het dossier en de beide klachtenprocedures, geeft de staatssecretaris aan van mening te zijn dat het belang van Joy bij de voorbereiding en tenuitvoerlegging voorop heeft gestaan en de Raad zijn rol voldoende en in overeenstemming met het IVRK heeft uitgevoerd. De staatssecretaris acht de klachten ongegrond.

4. TOEPASSELIJKE WET- EN REGELGEVING

Onderhavige casus zal worden getoetst aan het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Naast dit verdrag zijn tevens aanverwante (inter)nationale verdragen en regelgeving van toepassing. De integrale teksten zijn voor zover relevant opgenomen in de bijlage.

4.1 Kinderrechtenkader

Bij alle maatregelen betreffende kinderen - ongeacht of deze worden genomen door een openbare of particuliere instelling voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen - vormen de belangen van het kind een eerste overweging (art. 3 IVRK), dient een kind gelijk te worden behandeld (art. 2 IVRK), het ontwikkelingsperspectief van een kind te worden meegenomen (art. 6 IVRK) en het kind betrokken te worden bij de beslissing (art. 12 IVRK). Dit zijn de vier kernartikelen die moeten worden toegepast in onderlinge samenhang met elkaar en de andere in het IVRK opgenomen artikelen. In onderhavige casus zijn dat specifiek artikel 3 lid 3, 9, 11 en 19 IVRK, waarop hieronder wordt ingegaan. De artikelen uit het IVRK zijn van toepassing op alle soorten beslissingen en op elk niveau van besluitvorming. Bij iedere beslissing of actie dient systematisch te worden afgewogen wat de gevolgen zijn voor de belangen en rechten van het kind.⁶ Bij conflicterende belangen dient het belang van het kind als regel de doorslag te geven.

In General Comment⁷ no. 14 wordt uitgelegd op welke manier het belang van het kind kan worden vastgesteld. General Comment no. 14 was reeds van kracht gedurende de terugleiding van Joy. Het vaststellen van het belang van het kind kan door middel van een BIC-assessment. Uit General Comment no. 14 volgt waaraan er getoetst dient te worden. Deze toets dient op elk niveau van besluitvorming te worden uitgevoerd bij iedere individuele zaak door onafhankelijke professionals en bij voorkeur door een multidisciplinair team. Daarbij zal rekening moeten worden gehouden met de specifieke omstandigheden en ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Ook zal moeten worden vastgesteld wat de besluiten voor gevolgen hebben voor de minderjarige, voor nu en in de toekomst.

Aan de hand van de volgende elementen kan het belang van het kind worden vastgesteld:

1. de mening van het kind;
2. de unieke identiteit van het kind;
3. waar mogelijk behoud van de familie/sociale context en bij scheiding contacten met de familie;
4. er dient rekening te worden gehouden met de zorg, bescherming en veiligheid voor het kind;

⁶ S. Detrick, *A Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child*, The Hague: Kluwer Law International and Martinus Nijhoff Publishers 1999, p. 91.

⁷ Een General Comment is een nadere uitleg van het Kinderrechtencomité van één of meer artikelen van het Kinderrechtenverdrag.

5. de mate van kwetsbaarheid;
6. het recht op gezondheid;
7. het recht op onderwijs.

Daarnaast kunnen andere kinderrechten relevant zijn om mee te nemen bij het bepalen van het belang van het kind. In deze casus gaat het om de volgende kinderrechten:

In artikel 3 lid 3 IVRK worden voorwaarden gesteld voor ieder die betrokken is bij de bescherming en zorg voor kinderen. Deze voorwaarden zien op de veiligheid en gezondheid, alsmede de geschiktheid van het personeel.

Artikel 9 IVRK bepaalt dat ieder kind het recht heeft om bij zijn of haar ouders te leven en recht te houden op contact met beide ouders in geval van echtscheiding of verbreking van de relatie van ouders, tenzij dit in strijd is met het kind zijn of haar belang. Een kind scheiden van zijn of haar ouders is toegestaan als dit in overeenstemming is met de wet en dit getoetst kan worden door de rechter.⁸

Artikel 11 IVRK is opgesteld ter preventie en bestrijding van internationale kinderontvoering door ouders. Hiermee wordt bedoeld: het ongeoorloofd overbrengen van kinderen uit het land van de gewone verblijfplaats door één van de ouders of het niet doen terugkeren van een kind uit het buitenland. Artikel 11 verplicht de verdragsstaten maatregelen te nemen tegen kinderontvoering, inclusief het sluiten van bilaterale of multilaterale overeenkomsten of het toetreden tot bestaande overeenkomsten. Het Haags Kinderontvoeringsverdrag is hier een voorbeeld van.

Artikel 19 IVRK bepaalt dat staten die partij zijn bij het Verdrag een positieve en actieve verplichting hebben om kinderen te beschermen tegen geweld. Het bereik van het artikel is groot en strekt zich uit tot alle mensen die een duidelijke en erkende wettelijke, professioneel-ethische en/of culturele verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid, gezondheid, de ontwikkeling en het welzijn van een kind.⁹

Bovenstaande betekent in de eerste plaats dat in de voorbereiding voor de terugleiding met behulp van deze BIC-elementen (zie paragraaf 4.1) had moeten worden onderzocht wat de situatie voor Joy zou betekenen als uitvoering zou worden gegeven aan het originele plan van de officier van justitie (zoals het ophalen op school). Vervolgens had moeten worden onderzocht wat de situatie voor Joy zou betekenen als het plan anders zou zijn (zoals het ophalen van Joy bij haar moeder of het verzoeken van een voorlopige voogdijmaatregel).

Het betekent in de tweede plaats dat gedurende de terugleiding met behulp van de BIC-elementen bij ieder besluit had moeten worden afgewogen wat de situatie zou zijn voor Joy als zij uitvoering bleven geven aan het afgesproken plan tijdens de voorbereiding en wat de situatie voor Joy zou zijn als van dit plan afgeweken zou worden. Binnen de taak van de Raad mag worden verwacht dat bij elk besluit het belang van het

⁸ Mirjam Blaak, Mariëlle Bruning en co-auteurs, *Handboek Internationaal jeugdrecht*, Leiden: Stichting Defence For Children International, p.225.

⁹ Mirjam Blaak, Mariëlle Bruning en co-auteurs, *Handboek Internationaal jeugdrecht*, Leiden: Stichting Defence For Children International, p. 315.

kind wordt bepaald en vervolgens een afweging wordt gemaakt tussen het belang van het kind en andere belangen.

4.2 Verdragen en wetten

Haags Kinderontvoeringsverdrag (HKOV)

Het HKOV heeft twee doelen. Het eerste doel van het HKOV is zorg te dragen voor onmiddellijke terugkeer van het kind naar de staat waar het kind zich bevond en zijn gewone woon- of verblijfplaats had, voorafgaand aan de ongeoorloofde overbrenging (art. 1 sub a HKOV). Er wordt vanuit gegaan dat het zo spoedig mogelijk terugkeren naar de vertrouwde omgeving in het belang van het ontvoerde kind is. Na terugkeer kunnen in de staat van de gewone verblijfplaats nadere beslissingen ten aanzien van zaken als gezag, omgang en verblijfplaats worden genomen. Dit is de hoofdregel.

Van de hoofdregel kan worden afgeweken als een geslaagd beroep kan worden gedaan op de weigeringsgronden. De rechter beoordeelt naar de omstandigheden van het geval of onmiddellijke terugkeer dient te worden gelast of niet. De weigeringsgronden worden restrictief geïnterpreteerd.

Een kind dient niet terug te keren naar de gewone verblijfplaats als:

- het kind inmiddels is geworteld in zijn nieuwe omgeving (art. 12 HKOV);
- als wordt aangetoond dat de ouder die verzoekt tot teruggeleiding, het gezag niet daadwerkelijk uitoefende, toestemming heeft gegeven voor of heeft berust in de achterhouding of overbrenging van het kind naar het andere land (art. 13 sub a HKOV);
- er een ernstig risico bestaat dat het kind door terugkeer wordt blootgesteld aan lichamelijk of geestelijk gevaar of dat het op een andere manier in een ondragelijke toestand wordt gebracht (art. 13 lid sub b HKOV);
- het kind zich verzet tegen terugkeer (art. 13 HKOV);
- terugkeer op grond van fundamentele beginselen betreffende bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden niet is toegestaan (art. 20 HKOV);

Het tweede doel van het HKOV is om ervoor zorg te dragen dat het gezags- en omgangsrecht daadwerkelijk wordt geëerbiedigd (art. 1 sub b HKOV).¹⁰

Om de doelen van het verdrag te bereiken dienen de verdragsluitende staten passende maatregelen te nemen en van de snelst mogelijk procedures gebruik te maken. Zo dient met behulp van de Centrale Autoriteit ervoor te worden gezorgd dat in eerst instantie de ontvoerende ouder vrijwillig met het kind terugkeert of dat op andere wijze een schikking tussen ouders wordt bereikt. Als dit niet lukt dan komt de zaak voor de rechter van de staat waar het kind naar is ontvoerd dan wel is achtergehouden.¹¹

¹⁰ G.C.A.M. Ruitenber, *De toepassing van het Haags Kinderontvoeringsverdrag in Nederland en het belang van het kind*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2015, p. 6.

¹¹ G.C.A.M. Ruitenber, *De toepassing van het Haags Kinderontvoeringsverdrag in Nederland en het belang van het kind*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2015, p. 7.

Voorlopige voogdij

Bij een gedwongen teruggeleiding bestaat er de mogelijkheid tot het doen van een verzoek tot voorlopige voogdij (art. 13 lid 4 Uitvoeringswet inzake internationale ontvoering van kinderen). De Raad is hiervoor verantwoordelijk. Bij de beslissing over te gaan tot het verzoek tot voorlopige voogdij geldt de rechtsgrond van de maatregel van voorlopige voogdij (art. 1:241 BW). Dit kan inhouden dat een kind voor de tijd van de crisis wordt opgenomen in een pleeggezin.

De Raad is verantwoordelijk voor het indienen van dit verzoek bij de rechter. Een verzoek kan worden gedaan indien dit nodig is voor de tenuitvoerlegging van de teruggeleidingsbeschikking in het belang van het kind. Volgens het samenwerkingsprotocol kan hiervan sprake zijn als de achtergebleven ouder en het kind gedurende lange tijd geen contact hebben gehad.

5. BEOORDELING

De klachten zullen worden beoordeeld naar de ten tijde van het plaatsvinden van de teruggeleiding geldende (internationale) wet- en regelgeving, richtlijnen en protocollen.

5.1 Inleiding

In dit onderzoek gaat het niet om de vraag *of* Joy teruggebracht moest worden naar land X. Dit besluit is immers aan de rechter. In dit onderzoek gaat het om de vraag *hoe* er door de Raad uitvoering is gegeven aan de teruggeleiding van Joy. Voor de beoordeling is onderzocht of het belang van Joy is bepaald en afgewogen bij de voorbereiding van de teruggeleiding en de uitvoering hiervan en of dit is meegenomen in de uitvoering van de artikelen 3 lid 3, 9, 11 en 19 IVRK.

Ongeoorloofde overbrenging van een kind of achterhouding van een kind in een ander land dan de gewone verblijfplaats, is voor alle betrokken partijen een ingrijpende gebeurtenis. De internationale regelgeving hieromtrent is tot stand gekomen om te voorzien in een spoedige oplossing. De betrokken instanties staan bij dit soort situaties - ieder binnen hun eigen bevoegdheden - voor een moeilijke taak, omdat het bij kinderontvoering gaat om een voor betrokkenen emotionele situatie en er zowel belangen van kinderen, ouders als de organisaties meespelen. Van iedere betrokken instantie mag worden verwacht dat bij elk besluit de belangen van het kind worden bepaald, deze belangen worden afgewogen tegen andere belangen en bij conflict met andere belangen dient het belang van het kind de doorslag te geven. De rol van de Raad startte vanaf het moment dat de Raad in Den Haag werd benaderd door de officier van justitie en liep door tot het moment dat Joy was overgedragen aan haar vader. Binnen dit tijdsbestek zijn er diverse besluiten genomen in de voorbereiding en teruggeleiding waarbij een belangenafweging gemaakt moest worden.

In de voorbereiding en de tenuitvoerlegging van de teruggeleiding diende de Raad rekening te houden met de volgende BIC-elementen:

1. de mening van het kind;
2. waar mogelijk behoud van de familiebanden (zowel met moeder als vader), het recht op contact met beide ouders en het recht om niet gescheiden te worden van een ouder, tenzij dit in het belang van het kind is (hier heeft de rechter voor Joy een beslissing in genomen);
3. de zorg, bescherming en veiligheid van het kind;
4. de mate van kwetsbaarheid.

Daarnaast dient de Raad tijdens de tenuitvoerlegging en de teruggeleiding rekening te houden met de artikelen 3 lid 3, 9, 11 en 19 IVRK.

De mening van het kind

Bij elk besluit aangaande het kind moet de mening van het kind betrokken worden (art. 12 IVRK). De rechter heeft besloten dat Joy terug moest naar het land van haar gewone verblijfplaats. Van belang is dan om te weten op welke manier de teruggeleiding voor het kind zo kindvriendelijk mogelijk kan verlopen. Het is zaak om te weten waar het kind hierin behoefte aan heeft, zodat daar rekening mee kan worden gehouden. In het geval van Joy was het niet mogelijk om op voorhand contact te krijgen met Joy, omdat moeder met Joy was ondergedoken en er sprake was van vluchtgevaar. Dit betekende dat de

Raad op andere wijze erachter diende te komen waar Joy behoefte aan had. Dit kon door het inwinnen van informatie bij derden om het kind heen en/of door documenten die in deze informatie voorzien. De Raad had in dit geval de beschikking over de uitspraak van de rechtbank en de Raad was bekend met de weerstand van Joy tegen het moeten teruggaan naar het land van herkomst. Tijdens de teruggeleiding zelf was er wel de mogelijkheid om Joy te betrekken bij de besluiten die genomen zouden moeten worden.

Waar mogelijk behoud van de familiebanden

Stabiliteit en continuïteit is belangrijk voor het welzijn van het kind. Dit geldt ook voor het behoud van de familie. Per definitie zou de teruggeleiding de stabiliteit en continuïteit doorbreken die Joy tot dat moment kende. Diverse vervolgsenario's waren mogelijk, zoals:

- Joy zou van het schoolplein worden opgehaald en zonder afscheid van moeder worden meegenomen.
- Joy zou worden opgehaald bij moeder, zodat er nog afscheid kon worden genomen van moeder.
- Joy zou na het ophalen meteen worden overhandigd aan haar vader, met de mogelijkheid dat er geen regelmatig contact zou zijn met moeder.
- Joy zou na het ophalen meteen aan haar vader worden overhandigd, met de mogelijkheid dat er wel regelmatig contact zou zijn met moeder.
- Joy zou voorlopig in een pleeggezin terechtkomen met voor haar onbekende personen, waarbij de Raad de vertrouwde contacten met moeder zou kunnen reguleren. Daaropvolgend zou Joy opnieuw in een nieuwe omgeving terechtkomen, doordat zij na lange tijd weer teruggeleid zou worden naar haar vader. Een ander land, waar zij alles weer moest opbouwen. Het stond vast dat Joy sowieso terug moest naar vader. De vraag is dan of deze tussenstop bij een pleeggezin in het belang van het kind zou zijn?

Hierbij is het evident dat wat in het belang van Joy is, afhankelijk is van veel dynamische factoren. Dit kan betekenen dat tijdens de uitvoering van de teruggeleiding het belang van Joy meer gediend zou kunnen zijn met andere besluiten door de Raad, dan de besluiten die waren genomen tijdens de voorbereiding.

De zorg, bescherming en veiligheid van het kind

Ieder kind heeft recht op passende zorg, bescherming en veiligheid. De teruggeleiding zou onverwachts zijn voor Joy en veel onzekerheid met zich meebrengen. Het is zaak dat gegeven de situatie Joy zo goed mogelijk wordt beschermd en een veilige omgeving wordt geboden op zowel fysiek als emotioneel vlak.

De mate van kwetsbaarheid

Joy was in korte tijd meerdere keren verhuisd en bevond zich in een andere gezinssamenstelling. Zij had haar vader anderhalf jaar niet gezien en weinig gesproken in die tijd. Dit alleen al brengt met zich mee dat Joy een kwetsbaar meisje is.

Artikel 3, lid 3, 9, 11 en 19 IVRK

Het is de rechter die bepaalt of een kind na ontvoering of achterhouding teruggeleid dient te worden naar het land van de gewone verblijfplaats en al dan niet wordt gescheiden van de andere ouder (art. 9 en 11 IVRK).

Met dit besluit van de rechter als gegeven, is de Raad betrokken om de voorbereiding en uitvoering van de teruggeleiding zo kindvriendelijk mogelijk te laten verlopen door Joy te begeleiden op een manier waarbij rekening wordt gehouden met Joy haar veiligheid, gezondheid, ontwikkeling en welzijn (art. 3 lid 3 en 19 IVRK).

5.2 Beoordeling klacht 1

Klacht: de Raad heeft bij de voorbereiding van de tenuitvoerlegging van de teruggeleidingsbeschikking het belang van Joy onvoldoende vooropgesteld.

Voor het oordeel over klacht 1 is getoetst of het belang van Joy is vastgesteld en is er getoetst aan de artikelen 3 lid 3, 9, 11 en 19 IVRK.

De Kinderombudsman constateert dat de Raad in de voorbereiding besloten heeft om Joy niet zelf te vragen wat zij nodig had om de teruggeleiding op een voor haar zo goed mogelijke manier te laten verlopen. De Raad heeft dit besloten vanwege het gevaar dat moeder met Joy zou vluchten als er contact met hen gezocht zou worden.

Dit betekent dat de Raad op een andere manier de mening en wensen van Joy in kaart moest brengen. De Raad wist dat Joy haar vader lange tijd niet had gezien en gesproken. De Raad was verder bekend met de weerstand die Joy tijdens de juridische procedures toonde jegens de teruggeleiding. De Raad wist ook dat hij uitvoering moest geven aan de teruggeleidingsbeschikking en Joy terug moest naar haar vader, tenzij dit op *dat* moment niet in het belang van Joy was (art. 9 en 11 IVRK).

De Raad heeft op basis van de hem bekende informatie het uitvoeringsplan van de officier van justitie voor de teruggeleiding aangepast (art. 3 lid 3 en 19 IVRK). Joy zou niet van school worden opgehaald, maar thuis. Er zou daarbij gebruik worden gemaakt van een speciale aanhoudingseenheid met onopvallende voertuigen en kleding. Er zou een afscheidsmoment gecreëerd worden voor Joy en moeder en er zou de mogelijkheid gecreëerd worden voor Joy om persoonlijke spullen mee te nemen.

Voorts constateert De Kinderombudsman dat in de voorbereiding ook de mogelijkheid tot het doen van een verzoek tot voorlopige voogdij is meegenomen door de Raad. Voor wat betreft de beslissing dit niet te verzoeken, is de afweging gemaakt dat een verzoek van een voogdijmaatregel belastend zou kunnen zijn voor Joy, omdat zij voor een korte of langere periode in een voor haar vreemde omgeving zou moeten verblijven en vervolgens opnieuw afscheid zou dienen te nemen van haar moeder. Daarbij bestond de kans dat moeder niet mee zou werken aan de teruggeleiding, omdat zij eerder niet had meegewerkt aan vrijwillige terugkeer door met Joy onder te duiken. Daarna zou Joy alsnog de overgang naar haar vader moeten maken en zou zij in korte tijd te maken krijgen met veel verandering en daardoor onstabiele in de opvoeding.

Gezien het voorgaande is De Kinderombudsman van oordeel dat de Raad bij het bepalen van het belang van Joy heeft gekeken naar wat de diverse scenario's voor Joy betekenen en heeft daarin voor zover mogelijk meegenomen: haar mening, haar kwetsbare positie, het behoud van de familiebanden en de veiligheid en gezondheid.

De Raad heeft vervolgens naar het oordeel van De Kinderombudsman binnen de huidige grenzen van zijn mogelijkheden en informatievoorziening het belang van Joy vooropgesteld door in de voorbereiding de teruggeleiding aan te passen op de belangen van Joy en hiermee zo kindvriendelijk mogelijk uitvoering te geven aan de artikelen 3 lid 3, 9, 11 en 19 IVRK. De Kinderombudsman acht de klacht daarom ongegrond.

5.3 Beoordeling klacht 2

Klacht: de Raad heeft bij de tenuitvoerlegging van de teruggeleidingsbeschikking het belang van Joy onvoldoende vooropgesteld.

Voor de beoordeling van klacht 2 is getoetst of het belang van Joy is vastgesteld en is er getoetst aan de artikelen 3 lid 3, 9, 11 en 19 IVRK.

In de tenuitvoerlegging had de Raad de beschikking over de informatie uit de teruggeleidingsbeschikking en de eigen waarnemingen ter plekke.

Voor de besluiten die tijdens de uitvoering werden genomen, diende de Raad ook het belang van Joy vast te stellen, rekening houdend met de BIC-elementen 1 t/m 4, zoals beschreven in paragraaf 5.1. Met het vastgestelde belang van Joy diende de Raad vervolgens uitvoering te geven aan de artikelen 3 lid 3, 9, 11 en 19 IVRK.

De Kinderombudsman overweegt het volgende.

De Raad heeft aangegeven dat het gedurende de uitvoering van de teruggeleiding van Joy de bedoeling was dat er een moment van afscheid zou worden gecreëerd tussen Joy en haar moeder. Ook was het de bedoeling dat Joy persoonlijke spullen mee kon nemen. Het is tijdens het onderzoek echter niet duidelijk geworden wat er precies is gebeurd voordat de Raadsmedewerker met Joy in de auto ging zitten. De verklaringen van moeder en de Raad over het meenemen van spullen voor Joy en het nemen van afscheid zijn tegenstrijdig en er kan niet worden vastgesteld hoe een en ander is verlopen. De Kinderombudsman stelt vast dat het meenemen van spullen en het nemen van afscheid in ieder geval niet verliep op de manier zoals van tevoren gepland door de Raad.

In reactie op de omstandigheden ter plekke heeft de Raad alsnog een afscheidsmoment willen creëren voor Joy. De Raad heeft aan Joy gevraagd of zij dit wilde. Het afscheid heeft daarop plaatsgevonden door het geopende autoraam.

Gedurende de autorit is de raadsmedewerker constant in gesprek gebleven met Joy.

De Kinderombudsman heeft voorts van de Raad begrepen dat tijdens de teruggeleiding zowel bij het ophalen van Joy, gedurende de autorit als bij aankomst op Schiphol de Raad heeft overwogen of er alsnog aanleiding was tot het doen van een verzoek tot voorlopige voogdij. Om het belang van Joy hierin te bepalen heeft de Raad de mogelijkheid dat Joy opnieuw afscheid kon nemen van moeder afgezet tegen:

- het feit dat moeder niet heeft meegewerkt aan vrijwillige terugkeer;
- de waarneming ter plekke waarbij de inschatting werd gemaakt dat een tweede afscheid voor Joy niet rustiger zou verlopen;
- het feit dat Joy bij een voogdijmaatregel in een voor haar vreemde omgeving zou moeten verblijven voor een onbepaalde periode;
- de groei van het contact tussen de Raadsmedewerker en Joy tijdens de autorit;
- het feit dat de Raad op Schiphol een positief contact waarnam tussen vader en Joy.

Volgens de Raad was er voorts geen aanleiding om aan te nemen dat de veiligheid van Joy bij vader werd bedreigd. De Raad achtte het in het belang van Joy om de teruggeleiding door te zetten en geen verzoek tot voorlopige voogdij in te dienen. Het is in het onderzoek niet duidelijk geworden of Joy haar mening is gevraagd in het besluit om wel of niet over te gaan tot een verzoek tot voorlopige voogdij. Desondanks kan De

Kinderombudsman wel de redentie van de Raad volgen om geen verzoek tot voorlopige voogdij in te dienen.

Gezien het voorgaande is De Kinderombudsman van oordeel dat de Raad bij het bepalen van het belang van Joy voor zover mogelijk heeft meegenomen: de mening van Joy (voor zover het gaat om de uitvoering van de teruggeleiding zelf en niet het verzoek tot voorlopige voogdij), haar kwetsbaarheid, het behoud van de familiebanden en de veiligheid en gezondheid. De Kinderombudsman is van oordeel dat de Raad binnen de huidige grenzen van zijn mogelijkheden het belang van Joy voorop heeft gesteld. De Raad heeft tijdens de teruggeleiding ingespeeld op Joy haar wensen, bepaald wat het beste voor haar zou zijn op de langere termijn en zo kindvriendelijk mogelijk uitvoering gegeven aan de teruggeleiding. Dit handelen is overeenkomstig de eisen die voortvloeien uit het Kinderrechtenverdrag, in het bijzonder de artikelen 3 lid 3, 9, 11 en 19 IVRK. De Kinderombudsman acht daarom de klacht ongegrond.

6. CONCLUSIE

De Kinderombudsman acht zowel klacht 1 als klacht 2 ongegrond.

Margrite Kalverboer
de Kinderombudsvrouw

7. NAWOORD

Dit onderzoek beperkte zich tot de rol van de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: Raad) in de voorbereiding en de uitvoering van een gedwongen teruggeleiding. De klachten hierover zijn ongegrond beoordeeld. De besluiten die zijn genomen voordat de Raad een rol kreeg, zijn geen onderdeel van ons onderzoek geweest. Wel heeft het onderzoek een beeld gegeven van de procedures rond kinderontvoering, achterhouding en teruggeleiding en de rol van andere instanties zoals de rechter en de officier van justitie.

Dit beeld roept bij De Kinderombudsman de vraag op of de procedures bij kinderontvoering, achterhouding en teruggeleiding in Nederland wel altijd in het belang van het kind zijn. De Kinderombudsman vindt de zaak van Joy erg ingrijpend voor haar. Joy is twee keer uit een vertrouwde omgeving gehaald zonder dat haar iets gevraagd is, terwijl stabiliteit en continuïteit juist de basis is voor het welzijn van een kind. De teruggeleiding mag formeel terecht zijn, maar hierdoor is zij opnieuw uit haar inmiddels vertrouwde omgeving weggehaald. In het algemeen is het niet per definitie in het belang van het kind, dat doorgaat met zijn of haar leven en nieuwe relaties opbouwt, om na langere tijd alsnog teruggeleid te worden.

De Kinderombudsman begrijpt dat er naast de belangen van het kind in kwestie meerdere belangen zijn die meespelen bij kinderontvoering. Er zijn twee ouders met ieder hun eigen belang, gemis en zorgen en er zijn de belangen van de betrokken organisaties. Hoe belangen zich tot elkaar verhouden is ingewikkeld en moet in iedere zaak bekeken worden.

Daarbij kunnen vragen relevant zijn als: Als door de rechter besloten is dat het kind terug moet naar het land van herkomst, en er gaat lange tijd overheen voordat teruggeleiding gerealiseerd kan worden, wat voor impact heeft dit dan op het kind? Wat als een kind alleen afscheid kan nemen van haar moeder door een autoraampje? Dilemma's. De Kinderombudsman vindt dat de Raad in de zaak van Joy eigenlijk voor een onmogelijke taak stond.

BIJLAGE: RELEVANTE LITERATUUR EN WET- EN REGELGEVING

Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK)

Artikel 2

1. De Staten die partij zijn bij dit Verdrag, eerbiedigen en waarborgen de in het Verdrag beschreven rechten voor ieder kind onder hun rechtsbevoegdheid zonder discriminatie van welke aard ook, ongeacht ras, huidskleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale, etnische of maatschappelijke afkomst, welstand, handicap, geboorte of andere omstandigheid van het kind of van zijn of haar ouder of wettige voogd.

2. De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om te waarborgen dat het kind wordt beschermd tegen alle vormen van discriminatie of bestraffing op grond van de omstandigheden of de activiteiten van, de meningen geuit door of de overtuigingen van de ouders, wettige voogden of familieleden van het kind.

Artikel 3

1. Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.

2. De Staten die partij zijn, verbinden zich ertoe het kind te verzekeren van de bescherming en de zorg die nodig zijn voor zijn of haar welzijn, rekening houdend met de rechten en plichten van zijn of haar ouders, wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk voor het kind zijn, en nemen hiertoe alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen.

3. De Staten die partij zijn, waarborgen dat de instellingen, diensten en voorzieningen die verantwoordelijk zijn voor de zorg voor of de bescherming van kinderen voldoen aan de door de bevoegde autoriteiten vastgestelde normen, met name ten aanzien van de veiligheid, de gezondheid, het aantal personeelsleden en hun geschiktheid, alsmede bevoegd toezicht.

Artikel 5

De Staten die partij zijn, eerbiedigen de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van de ouders of, indien van toepassing, van de leden van de familie in ruimere zin of de gemeenschap al naar gelang het plaatselijk gebruik, van wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk zijn voor het kind, voor het voorzien in passende leiding en begeleiding bij de uitoefening door het kind van de in dit Verdrag erkende rechten, op een wijze die verenigbaar is met de zich ontwikkelende vermogens van het kind.

Artikel 6

1. De Staten die partij zijn, erkennen dat ieder kind het inherente recht op leven heeft.

2. De Staten die partij zijn, waarborgen in de ruimst mogelijke mate de mogelijkheden tot overleven en de ontwikkeling van het kind.

Artikel 7

1. Het kind wordt onmiddellijk na de geboorte ingeschreven en heeft vanaf de geboorte recht op een naam, het recht een nationaliteit te verwerven en, voor zover mogelijk, het recht zijn of haar ouders te kennen en door hen te worden verzorgd.
2. De Staten die partij zijn, waarborgen de verwezenlijking van deze rechten in overeenstemming met hun nationale recht en hun verplichtingen krachtens de desbetreffende internationale akten op dit gebied, in het bijzonder wanneer het kind anders staatloos zou zijn.

Artikel 8

1. De Staten die partij zijn, verbinden zich tot eerbiediging van het recht van het kind zijn of haar identiteit te behouden, met inbegrip van nationaliteit, naam en familiebetrekkingen zoals wettelijk erkend, zonder onrechtmatige inmenging.
2. Wanneer een kind op niet rechtmatige wijze wordt beroofd van enige of alle bestanddelen van zijn of haar identiteit, verlenen de Staten die partij zijn passende bijstand en bescherming, teneinde zijn identiteit snel te herstellen.

Artikel 9

1. De Staten die partij zijn, waarborgen dat een kind niet wordt gescheiden van zijn of haar ouders tegen hun wil, tenzij de bevoegde autoriteiten, onder voorbehoud van de mogelijkheid van rechterlijke toetsing, in overeenstemming met het toepasselijke recht en de toepasselijke procedures, beslissen dat deze scheiding noodzakelijk is in het belang van het kind. Een dergelijke beslissing kan noodzakelijk zijn in een bepaald geval, zoals wanneer er sprake is van misbruik of verwaarlozing van het kind door de ouders, of wanneer de ouders gescheiden leven en er een beslissing moet worden genomen ten aanzien van de verblijfplaats van het kind.
2. In procedures ingevolge het eerste lid van dit artikel dienen alle betrokken partijen de gelegenheid te krijgen aan de procedures deel te nemen en hun standpunten naar voren te brengen.
3. De Staten die partij zijn, eerbiedigen het recht van het kind dat van een ouder of beide ouders is gescheiden, op regelmatige basis persoonlijke betrekkingen en rechtstreeks contact met beide ouders te onderhouden, tenzij dit in strijd is met het belang van het kind.
4. Indien een dergelijke scheiding voortvloeit uit een maatregel genomen door een Staat die partij is, zoals de inhechtenisneming, gevangenneming, verbanning, deportatie, of uit een maatregel het overlijden ten gevolge hebbend (met inbegrip van overlijden, door welke oorzaak ook, terwijl de betrokkene door de Staat in bewaring wordt gehouden) van één ouder of beide ouders of van het kind, verstrekt die Staat, op verzoek, aan de ouders, aan het kind of, indien van toepassing, aan een ander familielid van het kind de noodzakelijke inlichtingen over waar het afwezige lid van het gezin zich bevindt of waar de afwezige leden van het gezin zich bevinden, tenzij het verstrekken van die inlichtingen het welzijn van het kind zou schaden. De Staten die partij zijn, waarborgen voorts dat het indienen van een dergelijk verzoek op zich geen nadelige gevolgen heeft voor de betrokkene(n).

Artikel 11

1. De Staten die partij zijn, nemen maatregelen ter bestrijding van de ongeoorloofde overbrenging van kinderen naar en het niet doen terugkeren van kinderen uit het buitenland.
2. Hiertoe bevorderen de Staten die partij zijn het sluiten van bilaterale of multilaterale overeenkomsten of het toetreden tot bestaande overeenkomsten.

Artikel 12

1. De Staten die partij zijn, verzekeren het kind dat in staat is zijn of haar eigen mening te vormen, het recht die mening vrijelijk te uiten in alle aangelegenheden die het kind betreffen, waarbij aan de mening van het kind passend belang wordt gehecht in overeenstemming met zijn of haar leeftijd en rijpheid.
2. Hiertoe wordt het kind met name in de gelegenheid gesteld te worden verhoord in iedere gerechtelijke en bestuurlijke procedure die het kind betreft, hetzij rechtstreeks, hetzij door tussenkomst van een vertegenwoordiger of een daarvoor geschikte instelling, op een wijze die verenigbaar is met de procedureregels van het nationale recht.

Artikel 18

1. De Staten die partij zijn, doen alles wat in hun vermogen ligt om de erkenning te verzekeren van het beginsel dat beide ouders de gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Ouders of, al naar gelang het geval, wettige voogden, hebben de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Het belang van het kind is hun allereerste zorg.
2. Om de toepassing van de in dit Verdrag genoemde rechten te waarborgen en te bevorderen, verlenen de Staten die partij zijn passende bijstand aan ouders en wettige voogden bij de uitoefening van hun verantwoordelijkheden die de opvoeding van het kind betreffen, en waarborgen zij de ontwikkeling van instellingen, voorzieningen en diensten voor kinderopvang.
3. De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om te waarborgen dat kinderen van werkende ouders recht hebben op gebruikmaking van diensten en voorzieningen voor kinderopvang waarvoor zij in aanmerking komen.

Artikel 19

1. De Staten die partij zijn, nemen alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen en maatregelen op sociaal en opvoedkundig gebied om het kind te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, lichamelijke of geestelijke verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik, terwijl het kind onder de hoede is van de ouder(s), wettige voogd(en) of iemand anders die de zorg voor het kind heeft.
2. Deze maatregelen ter bescherming dienen, indien van toepassing, doeltreffende procedures te omvatten voor de invoering van sociale programma's om te voorzien in de nodige ondersteuning van het kind en van degenen die de zorg voor het kind hebben, alsmede procedures voor andere vormen van voorkoming van en voor opsporing, melding, verwijzing, onderzoek, behandeling en follow-up van gevallen van kindermishandeling zoals hierboven beschreven, en, indien van toepassing, voor inschakeling van rechterlijke instanties.

Artikel 22

1. De Staten die partij zijn, nemen passende maatregelen om te waarborgen dat een kind dat de vluchtelingenstatus wil verkrijgen of dat in overeenstemming met het toepasselijke internationale of nationale recht en de toepasselijke procedures

als vluchteling wordt beschouwd, ongeacht of het al dan niet door zijn of haar ouders of door iemand anders wordt begeleid, passende bescherming en humanitaire bijstand krijgt bij het genot van de van toepassing zijnde rechten beschreven in dit Verdrag en in andere internationale akten inzake de rechten van de mens of humanitaire akten waarbij de bedoelde Staten partij zijn.

2. Hiertoe verlenen de Staten die partij zijn, naar zij passend achten, hun medewerking aan alle inspanningen van de Verenigde Naties en andere bevoegde intergouvernementele organisaties of niet-gouvernementele organisaties die met de Verenigde Naties samenwerken, om dat kind te beschermen en bij te staan en de ouders of andere gezinsleden op te sporen van

een kind dat vluchteling is, teneinde de nodige inlichtingen te verkrijgen voor hereniging van het kind met het gezin waartoe het behoort. In gevallen waarin geen ouders of andere familieleden kunnen worden gevonden, wordt aan het kind dezelfde bescherming verleend als aan ieder ander kind dat om welke reden ook, blijvend of tijdelijk het leven in een gezin moet ontberen, zoals beschreven in dit Verdrag.

Artikel 23

1. De Staten die partij zijn, erkennen dat een geestelijk of lichamelijk gehandicapt kind een volwaardig en behoorlijk leven dient te hebben, in omstandigheden die de waardigheid van het kind verzekeren, zijn zelfstandigheid bevorderen en zijn actieve deelneming aan het gemeenschapsleven vergemakkelijken.

2. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het gehandicapte kind op bijzondere zorg, en stimuleren en waarborgen dat aan het daarvoor in aanmerking komende kind en degenen die verantwoordelijk zijn voor zijn of haar verzorging, afhankelijk van de beschikbare middelen, de bijstand wordt verleend die is aangevraagd en die passend is gezien de gesteldheid van het kind en de omstandigheden van de ouders of anderen die voor het kind zorgen.

3. Onder erkenning van de bijzondere behoeften van het gehandicapte kind, dient de in overeenstemming met het tweede lid geboden bijstand, wanneer mogelijk, gratis te worden verleend, rekening houdend met de financiële middelen van de ouders of anderen die voor het kind zorgen. Deze bijstand dient erop gericht te zijn te waarborgen dat het gehandicapte kind daadwerkelijk toegang heeft tot onderwijs, opleiding, voorzieningen voor gezondheidszorg en revalidatie, voorbereiding voor een beroep, en recreatiemogelijkheden, op een wijze die bijdraagt dat het kind een zo volledig mogelijke integratie in de maatschappij en persoonlijke ontwikkeling bereikt, met inbegrip van zijn of haar culturele en intellectuele ontwikkeling.

4. De Staten die partij zijn, bevorderen, in de geest van internationale samenwerking, de uitwisseling van passende informatie op het gebied van preventieve gezondheidszorg en van medische en psychologische behandeling van, en behandeling van functionele stoornissen bij, gehandicapte kinderen, met inbegrip van de verspreiding van en de toegang tot informatie betreffende revalidatiemethoden,

onderwijs, beroepsopleidingen, met als doel de Staten die partij zijn, in staat te stellen hun vermogens en vaardigheden te verbeteren en hun ervaring op deze gebieden te verruimen. Wat dit betreft wordt in het bijzonder rekening gehouden met de behoeften van ontwikkelingslanden.

Artikel 30

In die Staten waarin etnische of godsdienstige minderheden, taalminderheden of personen behorend tot de oorspronkelijke bevolking voorkomen, wordt het kind dat daartoe behoort niet het recht ontzegd tezamen met andere leden van zijn of haar groep zijn of haar cultuur te beleven, zijn of haar eigen godsdienst te belijden en ernaar te leven, of zich van zijn of haar eigen taal te bedienen.

General comment No. 14 (2013) on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art. 3, para. 1)

Hoe wordt het belang van het kind vastgesteld? Het vaststellen van het belang van het kind kan door middel van een BIC-assessment. Uit General Comment no. 14 volgt waaraan er getoetst dient te worden. Deze toets dient op elk niveau van besluitvorming te worden uitgevoerd bij iedere individuele zaak door onafhankelijke professionals en bij voorkeur door een multidisciplinair team. Daarbij zal rekening moeten worden gehouden met de specifieke omstandigheden en ontwikkelingsmogelijkheden van het kind. Ook wordt bekeken wat de besluiten voor gevolgen hebben voor de minderjarige, nu en in de toekomst.

Om het belang van het kind vast te stellen zal minimaal moeten worden meegenomen:

- de mening van het kind;
- de unieke identiteit van het kind;
- waar mogelijk behoud van de familie/sociale context en bij scheiding contacten met de familie;
- er dient rekening te worden gehouden met de zorg, bescherming en veiligheid voor het kind;
- de mate van kwetsbaarheid;
- het recht op gezondheid;
- het recht op onderwijs.

Haags Kinderontvoeringsverdrag (HKOV)

Artikel 1 sub a

Dit Verdrag heeft tot doel:

- a) de onmiddellijke terugkeer te verzekeren van kinderen die ongeoorloofd zijn overgebracht of worden vastgehouden in een Verdragsluitende Staat;

Artikel 12

Wanneer een kind ongeoorloofd is overgebracht of wordt vastgehouden in de zin van artikel 3 en er minder dan één jaar is verstreken tussen de overbrenging of het niet doen terugkeren en het tijdstip van de indiening van het verzoek bij de rechterlijke of administratieve autoriteit van de Verdragsluitende Staat waar het kind zich bevindt, gelast de betrokken autoriteit de onmiddellijke terugkeer van het kind. De rechterlijke of

administratieve autoriteit gelast, zelfs in het geval dat het verzoek tot haar wordt gericht nadat de in het vorige lid bedoelde termijn van één jaar is verstreken, eveneens de terugkeer van het kind, tenzij wordt aangetoond dat het kind inmiddels is geworteld in zijn nieuwe omgeving.

Wanneer de rechterlijke of administratieve autoriteit van de aangezochte Staat redenen heeft om aan te nemen dat het kind naar een andere Staat is meegenomen, kan zij de procedure schorsen of het verzoek tot terugkeer van het kind afwijzen.

Artikel 13

Niettegenstaande het bepaalde in het voorgaande artikel, is de rechterlijke of administratieve autoriteit van de aangezochte Staat niet gehouden de terugkeer van het kind te gelasten, indien de persoon, de instelling of het lichaam dat zich tegen de terugkeer verzet, aantoont dat:

- a) de persoon, de instelling of het lichaam dat de zorg had voor de persoon van het kind, het recht betreffende het gezag niet daadwerkelijk uitoefende ten tijde van de overbrenging of het niet doen terugkeren, of naderhand in deze overbrenging of het niet doen terugkeren had toegestemd of berust; of dat
- b) er een ernstig risico bestaat dat het kind door zijn terugkeer wordt blootgesteld aan een lichamelijk of geestelijk gevaar, dan wel op enigerlei andere wijze in een ondraaglijke toestand wordt gebracht.

De rechterlijke of administratieve autoriteit kan eveneens weigeren de terugkeer van het kind te gelasten, indien zij vaststelt dat het kind zich verzet tegen zijn terugkeer en een leeftijd en mate van rijpheid heeft bereikt, die rechtvaardigt dat met zijn mening rekening wordt gehouden.

Bij het beoordelen van de in dit artikel bedoelde omstandigheden, houden de rechterlijke of administratieve autoriteiten rekening met de gegevens omtrent de maatschappelijke omstandigheden van het kind, die zijn verstrekt door de centrale autoriteit of enige andere bevoegde autoriteit van de Staat waar het kind zijn gewone verblijfplaats heeft.

Artikel 20

De terugkeer van het kind overeenkomstig het bepaalde in artikel 12 kan worden geweigerd, wanneer deze op grond van de fundamentele beginselen van de aangezochte Staat betreffende de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden niet zou zijn toegestaan.

Overige wet- en regelgeving

Artikel 13 lid 4 Uitvoeringswet inzake internationale ontvoering van kinderen

4. De rechter kan op verzoek of ambtshalve een gecertificeerde instelling als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet belasten met de voorlopige voogdij over het kind, indien gevaar bestaat dat het wordt onttrokken aan de tenuitvoerlegging van een bevel als bedoeld in het vijfde lid. De beschikking verliest haar kracht van rechtswege indien het verzoek wordt afgewezen. Artikel 306a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 1:241 Burgerlijk Wetboek

Indien de raad voor de kindbescherming blijkt, dat een minderjarige niet onder het wettelijk vereiste gezag staat, of dat dit gezag niet over hem wordt uitgeoefend, verzoekt hij de rechter in de gezagsuitoefening over deze minderjarige te voorzien.